

Asia: VN/558/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Lakiesityksen luvut 2-12

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 2 *Nykytila ja sen arviointi:*

Kannuksen kaupunki on mukana 1.3.2022 aloittaneessa kuntakokeilussa osana Kokkolan seudun työllisyyden kuntakokeilua. Kokeiluihin alkamisen ajankohtaan loi lisähaastetta koronapandemia, joka toi itsessään myös työn tekemiseen muutoksia kuten myös valtakunnalliseen työllisyystilanteeseen. Käsiteltävässä esityksessä kunta tai järjestämisvastuu alue järjestäisi julkisina palveluina työnvälityspalveluita, tieto- ja neuvontapalveluita, työnhaku- sekä urapalveluita. Lisäksi työhönvalmennusta ja työvoimakoulutusta. Kuntana pidämme tärkeänä, että siirtyvät tehtävät olisi mahdollisimman tarkasti määritelty. Siirron tueksi tulee tuottaa kuntiin ajantasaista tietoa ja hyödynnettäviä laskelmia tulevien muutosten kustannuksista. Näin olleen myös kunnan on nopeampaa reagoida tarvittaviin lisärerurssointitarpeisiin.

Kuntakokeilun on myös tarkoitus kehittää tulevaisuuden työllisyyspalveluita, joten olisikin tärkeää, että kunnissa tehtävälle kehittämistyölle jäisi riittävästi aikaa ja resurssia.

Valtakunnallisesti työvoiman ja sen saatavuuden haasteet ovat hyvästä työmarkkinoiden vedosta huolimatta mittavia. Tarvitaan uudenlaisia keinoja ratkoa näitä haasteita. Kuntiin siirtyvä mahdollisuus järjestää tulevaisuudessa työllisyyspalveluita on odotettu muutos myös edellä mainitusta johtuen.

Kunnissa on myös itsehallinnollinen vastuu hoitaa itselleen ottamat tehtävät sekä järjestää laissa säädettyjä palveluita. (Kuntalaki 7§)

2.5.2022 astui voimaan uudistettu laki julkisista työvoima ja yrityspalveluista asiakkaan palveluprosessin osalta.

Suuren kokoluokan muutokset, jotka vaikuttavat suoraan asiakkaiden arkeen aiheuttavat asiakkaissa hämmennystä sekä lisäävät henkilöstössä kuormitusta. Yhdistettäessä valtion ja kuntien toimintakulttuuria nousee päämäärätietoinen muutosjohtaminen arvokkaaseen asemaan. Koemme, että uusi asiakaspalvelumalli, joka säätelee asiakkaanpalveluprosessia on rajoittava ja kankea eikä sen voida ajatella tukevan tällaisenaan tavoiteltua päämäärää riittävän hyvin. Asiakaspalvelumallin muutokset ovat kasvattaneet henkilöstön työmäärää sekä tuottanut lisätyötä, josta ei ole selkeästi havaittavissa suoria työllisyysvaikutuksia. Asiakaspalveluprosessin uudistus on osaltaan kohtuuttoman vaativa, haastava ja toteutettu liian nopealla aikataululla tavoiteltuun päämäärään nähden. Erityisen toivottavaa olisi, että työllisyyspalveluissa työskentelevien virkailijoiden ammatilliseen harkintakykyyn yksilöllisen palveluprosessin kulussa voitaisiin luottaa enemmän. Liian tiukasti ylhäältä säännelty palvelumalli ei ole toimiva erityisesti monialaisen tuen tarpeessa olevien työttömien hyvinkin haastavien tilanteiden kohdalla.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 3 *Tavoitteet:*

Uudistus ja sen tavoitteet ovat oikeansuuntaisia. Erityisesti kunnan näkökulmasta hyvinvointiin, elinvoimaan ja kaupunkikehitykseen tähtäävät tavoitteet nähdään onnistuneena. Kuntien tällä hetkellä kohtaamat haasteet liittyvät kohtaanto-ongelmien lisäksi väestön ikääntymiseen, kasvaviin palvelutarpeisiin, sisäiseen muuttoliikkeeseen ja alhaiseen syntyvyyteen sekä talouteen liittyviin seikkoihin. Nämä edellä mainitut seikat vaativat huomattavasti laaja-alaisempia toimia kuin työllisyydenhoidon siirron tuottamat mahdollisuudet. Suunnan voidaan katsoa olevan oikeanlainen, mutta päästäkseen tavoiteltuun päämäärään vaaditaan onnistunutta valtion ja kuntien palveluiden yhteensovittamista.

Tarvitaan erityistä huomiota työperäiseen maahanmuuttoon sekä sen tuomiin mahdollisuuksiin. Työperäinen maahanmuutto myös kotoutumisen osalta tarvitsee lisää integraatiota (tukea ja harmoniaa) ja differentoitumista (vapaus ja virikkeet), sillä kyseessä on hyvin kompleksinen asia, jonka vaikutukset näkyvät suoraan aluekehityksessä ja yleisesti muilla kunnan sektoreilla, kuten kasvukehityksessä sekä elinvoimaisuudessa.

Rahoitusvastuun siirtyessä kunnille tavoitellaan 7000- 10 000 lisätyöllisen määrää. Uudistuksen suuruusluokkaan nähden tavoitteen (7000-10 000 uutta työllistä.) voidaan katsoa olevan realistinen saavuttaa suhteessa erityisesti suhteessa työvoimatarpeeseen nähden.

Tavoitteiden toteutumiseen vaikuttaa keskeisesti riittävä resurssointi sekä toimiva palvelukokonaisuuksien siirto. On välttämätöntä turvata myös palveluiden yhdenvertaisuus ja yhtäläinen saavutettavuus alueellisesti erityisesti, mikäli järjestämistä vastuualue on järjestämistä vastuualue. Erityistä huomiota tarvitsee se, kuinka turvataan, mitataan ja arvioidaan alueen sisällä sekä koko yhteiskunnassa asiakkaiden yhdenvertainen palvelusaanti asuinpaikasta riippumatta.

On myös huomionarvoista se, että tällä hetkellä kuntakokeiluja mitataan ja arvioidaan samoilla mittareilla kuin Te- toimistoja, vaikka ennen kuntakokeilujen aloittamista suunnitelmavelkaa oli jo

olemassa. Myös huomionarvoista on se, että tavoitellaan laadullisia vaikutuksia, joita mitataan määrällisillä mittareilla. Tämän voidaan katsoa olevan ristiriidassa. On suositeltavaa tavoitella laadullisia arvoja sekä niiden muodostamia tavoitteita, mutta näiden tavoitteiden vaikuttavuuden arvioimiseksi tulisi olla oikeanlaiset mittarit.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 4.1 Keskeiset ehdotukset:

Esityksessä siirretään nykyistä lakia julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta kumottavaksi. Esityksessä esitetään säädettäväksi uutta lakia työvoimapalveluiden järjestämisestä, jossa säädetään kunnan järjestämistä julkisista työvoimapalveluista sekä niihin lukeutuvista tehtävistä. Nämä uudet muodostuvat tehtävät muodostavat kuntiin uuden valtiosuustehtävän. Tämän valtiosuustehtävän rahoitus kohdennettaisiin kunnille peruspalveluiden rahoituksen kautta. On ensisijaisen tärkeää kestävän ja toimivan tulevaisuuden palvelurakenteen kannalta, että kuntien taloudellinen sopeutuminen on turvattu.

Rahoitusvastuuta uudistetaan niin, että kunnan rahoitusvastuu laajenee ja koskettaisi peruspäivärahaa sekä ansiopäivärahaa. Lisäksi esitetään, että rahoitusvastuu alkaisi aiemmin ja kasvaisi portaittaisesti työttömyyden pitkittyessä. Myöskään kunnan rahoitusvastuu ei katkea työttömyysturvalaissa tarkoitettuun työllistymistä edistävän palvelun ajalta osallistumiseen.

Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta kumottaisiin ja korvattaisiin uudella lailla työllistymistä edistävästä monialaisen tuen yhteispalvelusta. Tämän lisäksi säädettäisiin laki nuorten työllistymistä edistävästä matalan kynnyksen monialaisen tuen yhteispalvelusta. Erityisesti nuorten matalan kynnyksen palvelut nähdään kannatettavana. Nuorten näkökulmasta saumaton yhteistyö oppilaitosten, työllisyyspalveluiden ja sosiaali- ja terveystyöpalveluiden välillä on ratkaisevaa. On myös kannatettavaa, ettei työttömyyden kesto enää vaikuta palveluiden tarjontaan.

Esityksen keskeiset ehdotukset nähdään toivotun suuntaisina, sillä työllisyyspalvelut tulisi ensisijaisesti nähdä kokonaisvaltaisena kokonaisuutena.

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annettavassa laissa säädettäisiin kuntien työvoimapalveluiden järjestämisvastuusta. Määrältään alle 20 000 työvoiman kunnat sopisivat järjestämisvastuusta yhteistoiminnassa muiden tai jonkun muun kunnan kanssa. Näistä työllisyyden hoitamiseksi perustettua yhteistoiminta-aluetta kutsuttaisiin työllisyysalueeksi. Näistä seikoista tulisi päästä sopimuksellisuuteen 31.10.2023 mennessä.

Uudelleen järjestäytyminen tulee vaikuttamaan merkittävästi kunnan organisaatioon sekä toimielimiin. Mikäli kunta järjestää itse tai sopii yhteistoimintasopimuksella vastuukunnan kanssa järjestämisvastuusta lisää se hallinnollista työtä sekä muutoksia esimerkiksi johtamisjärjestelmässä.

Meidän näkemyksemme mukaan kunnissa tulee säilyttää mahdollisuus rakentaa palveluita sekä toimintamalleja alueellisesti ja paikallisesti sopivimmalla ja tarkoitustaan parhaiten palvelevalla tavalla. Kunnan elinvoiman, positiivisen kaupunkikehityksen sekä koko kuntaekosysteemin näkökulmasta ei rahoitusvastuuta sekä järjestämisvastuuta tulisi erottaa toisistaan.

Esityksessä kuntouttavasta työtoiminnasta vastaava taho olisi hyvinvointialue. Mikäli hyvinvointialue vastaa kuntouttavasta työtoiminnasta sekä vastaa siitä tuemme esitystä siitä, että myös rahoitusvastuun pitkäaikaistyöttömien osalta tulisi olla hyvinvointialueilla. On erityisen kannatettavaa yhteisvastuullinen rahoitus kuntien ja hyvinvointialueiden kesken pitkäaikaistyöttömien osalta. Yhteisvastuullinen tai hyvinvointialueen rahoitusvastuu pitkäaikaistyöttömien osalta voitaisiin katsoa sitovan tarkoituksenmukaisella tavalla hyvinvointialueet ja kunnat yhteistyöhön kyseisen asiakasryhmän osalta.

Ohjaamon toimiessa maakunnallisella tasolla olisi tärkeää turvata Ohjaamon resurssointi niin, että maakunnan jokaisessa kunnassa olisi aito mahdollisuus hyötyä Ohjaamon palveluista. Ohjaamon periaate nähdään hyvänä nuorilähtöisenä matalan kynnyksen palveluna, joka tuo eri viranomaiset ja nuorta koskettavat palvelut saman katon alle. Tämä toimintamalli on asiakaslähtöistä ja toimivaa toteutuessaan erityisesti pienen kunnan näkökulmasta, jossa ei ole tarjota itsessään kaikkia palveluita.

On myös toivottavaa subsidiariteettiperiaatteen näkökulmasta että julkisen vallan päätökset tehdään mahdollisimman lähellä niitä koskettavia ihmisiä. Tämän voidaan katsoa toteutuvan paikallisissa toimipisteissä sekä omavirkailija- mallin tukevan tätä periaatetta.

Järjestämismisvastausta:

Esityksessä esitetään 20 000 työvoimapohjan toiminta-alueetta järjestämismisvastaualueeksi. Näemme kuntana ensisijaisena sen, että kunnissa voidaan järjestää työllisyyspalveluiden järjestäminen tarkoituksenmukaisimmalla tavalla huomioiden kunnallinen itsehallinto. On myös huomioitavaa, että kunnat ovat toisistaan ja toimintaympäristöiltään pitkälti poikkeavia, joten toisaalla toimiva malli ei sovellu jokaisessa kunnassa.

kuntalain 8 § mukaisesti:

Kunta voi järjestää sille laissa säädetyt tehtävät itse tai sopia järjestämismisvastaun siirtämisestä toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle. Lakisäateisessä yhteistoiminnassa järjestämismisvastuu on kunnan puolesta toisella kunnalla tai kuntayhtymällä.

Tehtävien hoidosta järjestämismisvastaussa oleva kunta tai kuntayhtymä vastaa järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden:

- 1) yhdenvertaisesta saatavuudesta;
- 2) tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä;
- 3) tuottamistavasta;
- 4) tuottamisen valvonnasta;
- 5) viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Kunta vastaa tehtäviensä rahoituksesta, vaikka järjestämisvastuu on siirretty toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle.

Kunnilla on kuntakokeilujen sisällä toisistaan poikkeavia tietojärjestelmiä. Uudistus ei saa aiheuttaa tilannetta, jossa aiheutetaan kunnille välttämätön tilanne perustaa oma tietojärjestelmä hyvän asiakaspalvelun takaamiseksi. Tietojen sujuvan käsittelyn ja liikkuvuuden näkökulmasta on haastavaa, mikäli samalla alueella on useita eri tietojärjestelmiä. Tämän asian haastavuuden olemme tunnustaneet alueellamme. Tällaiset eroavaisuudet näkyvät esimerkiksi järjestelmien yhteensopivuuden kankeutena (sähköiset kalenterit, videoneuvottelujärjestelmät, sähköpostit) mikä haastaa virkailijoiden työtä erityisesti poikkeustilanteissa. (Sairaspoissaolot, loma-ajat)

On myös huomioitava miten ja millä tavalla työvoimapalveluita tuottavat sekä työllistymistä edistäviä palveluita tuottavat toimijat voivat toimia rekisterinpitäjinä. Yleisesti tulee kiinnittää huomiota ICT- järjestelmien tarvitsemaan kehitykseen, ylläpitoon sekä niiden vastuutahoihin.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 4.2 *Pääasialliset vaikutukset:*

Vaikutukset nähdään erityisesti työnhakijoissa, työvoima- ja yrityspalveluita käyttävissä työnantajissa ja yrityksissä sekä henkilöstössä, joka hoitaa näitä tehtäviä. Vaikutukset nähdään kuntien taloudessa, hallinnossa kuten myös valtion hallinnossa ja taloudessa. Muutoksella on vaikutuksia kuntien hallintoon esimerkiksi tehtävien kasvussa kun valtion vähenee työvoimapalveluiden järjestäjänä.

Kunnissa on osaamista ja näkemystä toteuttaa työllistämistehtäviä. Oikeamittaisen resurssoinnin kompensatio tukee tätä tavoitetta.

Kunnat ovat itsehallinnollisia ja päätöksiä kunnissa tehdään kunnasta vaaleilla valittujen luottamushenkilöiden toteuttamana. Työllisyyspalvelut toimivat tulevaisuudessa osana

päätöksentekoprosessia. Jos tavoitellaan alueen ja elinvoiman kasvua tulee luottamushenkilöiden voida vaikuttaa aluekehitykseen ja

kunnan näkökulmasta palveluiden tehokkaaseen järjestämiseen tulee myös yhteistoimintamallissa ottaa huomioon kunnallinen päätöksenteko. Näin mahdollistetaan myös se, että rahoituksesta vastaava taho on mukana päätöksenteossa.

Uudistuksen myötä tuhansia työ- ja elinvoimatoimiston työntekijöitä siirretään valtiolta kuntiin töihin. Uusi tehtäväkokonaisuus edellyttää kahden eri toiminta- ja organisaatiokulttuurin yhteensovittamista verrattaen lyhyessä ajassa. Riskejä liittyy tehtävänkuvien monimuotoisuudesta aina strategisen tason riskeihin. Kunnat eivät vielä tiedä paljonko tosiasialliset kustannukset tulevat olemaan. Tässä haastaa se asia, ettei ole vertailupohjaa mihin verrata.

Kunta ei voi maksaa itselleen palkkatukea, jonka voidaan katsoa vähentävän kunnan mahdollisuuksia tarjota työtä vaikkein työllistettäville henkilöille.

Laajan työttömyyden kriteeristöissä tulisi mielestämme ottaa huomioon kunnan itselleen työllistämät henkilöt. Tämä toimisi erityisesti kannustimena palkata esimerkiksi osatyökykyisiä tai pitkäaikaistyöttömiä.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 5 *Muut toteuttamisvaihtoehdot:*

Kunnan näkökulmasta on selvää, että kunta saa järjestäytyä toimivimmalla tavalla. Lakiehdotus käsittelee erilaisia työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämisen malleja, joissa ajatus on toteuttaa kaikki palvelut yhdessä kunnassa.

Kannuksen kaupungin näkemys on, että kunnan tulee pystyä järjestämään toiminta parhaaksi katsomallaan tavalla. Erityisen tärkeää tässä on avoin ja ajantasainen tiedonkulku sekä neuvottelu yhteydet eri kuntien välillä, jotta jokainen kunta saa oman näköisensä palvelut.

Yhteistoimintamalli tuo turvaa henkilöstön saatavuuden ja saavutettavuuden näkökulmasta esimerkiksi tilanteessa, jossa kunnassa on yksi työllisyyspalveluissa työskentelevä henkilö.

Te-toimistoista siirtyvän henkilöstön työpaikkojen sijaintikunnat voivat muuttua ja henkilöstösiirrot valtiolta kunnalle aiheuttavat myös muutoksia palkkauksessa sekä työehdoissa. Vielä ei ole selvää paljonko henkilöstöä kuntiin siirtyy yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen.

Kunnat neuvottelevat järjestämisvastuusta ja tulevaisuudessa työvoimapalvelut järjestää kunta tai yhteistoimintasopimuksen turvin järjestämisvastuu toteutuu vastuukunta- mallilla. Muutokset tuovat joka tapauksessa kuntaan uuden viranomaistehtävän joka tuottaa muutoksia kuntaorganisaatioon. Työllisyyspalvelut tullaan huomioimaan myös kunnallisella strategisella tasolla.

Kunnissa tämä vaatii onnistunutta aikataulutusta, valmistelua ja neuvottelua. On myös huomioitava työvoimapalveluihin rekrytoivan henkilöstön saatavuus ja perehdyttämiseen kuluva aika.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 8 *Lakia alemman asteinen sääntely:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 10 *Toimeenpano ja seuranta:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 12 *Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys:*

Kunnilla on perustuslaillinen oikeus järjestää palveluita. Mikäli rahoitusvastuu ja järjestämisvastuu eivät ole kunnalla voidaanko katsoa oikeuden tähän toteutuvan.

Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä

Luku 1 sisältää lain yleiset säännökset.

Näkemyksenne:

Ei lausuttavaa.

Luvussa 2 säädettäisiin järjestämisvastuusta.

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- edut ja hyödyt järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille
- mahdolliset riskit järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille
- työvoiman määrää ja työllisyysaluetta koskeva sääntely (huom: poikkeus työvoimapohjan kriteeriin voimaanpanolaissa)
- palvelujen tarjoamista koskeva sääntelyesitys

Etuja on kunnan moninainen kuntaekosysteemi aktiivisen työvoimapolitiikan hyödyntämiseen. Kunnissa on lähtökohtaisesti hyvät edellytykset yhteensovittaa työllisyys- ja elinvoimapalveluita. Lisäksi kuntaekosysteemissä on paljon merkittäviä mahdollisuuksia yhteensovittaa opetus-, koulutus-, sosiaali-, terveys-, ja nuorisopalveluita osana työllisydenhoidon strategista työtä.

Eduksi katsotaan myös kunnissa oleva paikallinen tuntemus alueen yritysten ja työnantajien rakenteista ja tarpeista. Paikallistuntemus työllisyydenhoidon osalta yhdistettynä kuntien yritys- ja kehittämispalveluiden kehittämiseen toimii oleellisesti kasvukehityksen mahdollistajana.

Luvussa 3 säädettäisiin ohjauksesta ja valvonnasta.

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- **valtakunnalliset tavoitteet**
- **työllisyyden edistämisen valtakunnallinen neuvottelukunta ja sen tehtävät**
- **alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut**

-

Luvussa 4 säädettäisiin työnhakijan palveluprosessista.

Säännökset vastaavat 2. toukokuuta voimaan tulleen uuden asiakaspalvelumallin (niin sanottu pohjoismainen työvoimapalvelumalli) säännöksiä.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 5 säädettäisiin työnvälityksestä ja työnhakuvelvollisuudesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 6 säädetään tieto- ja neuvontapalveluista, asiantuntija-arvioinneista, ammatinvalinnan- ja uraohjauksesta sekä valmennuksesta ja kokeilusta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 7 säädettäisiin työvoimakoulutuksesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 8 säädettäisiin muutosturvakoulutuksesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 9 säädettäisiin työttömyysetuudella tuetusta työnhakijan omaehtoisesta opiskelusta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 10 säädettäisiin työnantajalle myönnettävistä tuista (palkkatuki, 55-vuotta täyttäneiden työllistämistuki, työolosuhteiden järjestelytuki).

Näkemyksenne:

Luvussa 11 säädettäisiin henkilöasiakkaalle myönnettävistä tuista ja korvauksista (starttiraha, työhön tai palveluun hakeutumisesta aiheutuvien kustannusten korvaus, palveluun osallistumisesta aiheutuvien kustannusten korvaus).

Näkemyksenne:

-

Luvussa 12 säädettäisiin työllistämisvelvoitteesta.

Näkemyksenne:

Mikäli esitetty palkkatuen poistuminen kunnilta toteutuu tulisi se kompensoida veloitetyöllistettävien osalta. Tilanteessa jossa kunta ei voi maksaa itselleen palkkatukea, jonka voidaan katsoa vähentävän kunnan mahdollisuuksia tarjota työtä vaikeemmin työllistettäville henkilöille.

Arvioitaessa työttömyyttä tulisi mielestämme ottaa huomioon kunnan itselleen työllistämät henkilöt. Tämä toimisi erityisesti kannustimena palkata esimerkiksi osatyökykyisiä tai pitkäaikaistyöttömiä.

Luvussa 13 säädettäisiin asiakastietojen käsittelystä ja valtakunnallisesta tietojärjestelmäpalvelusta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 14 säädettäisiin palvelualustasta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 15 säädettäisiin tukien ja korvausten maksamisesta ja takaisinperinnästä.

Näkemyksenne:

-

Luku 16 käsittää erinäisiä säännöksiä.

Näkemyksenne:

Ei lausuttavaa.

Luvussa 17 säädettäisiin muutoksenhausta.

Näkemyksenne:

Ei lausuttavaa.

Muut esitykseen sisältyvät lakiehdotukset

Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta annetun lain muuttamisesta ja laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä, ovatko ehdotetut muutokset ELY-keskusten sekä KEHA-keskuksen tehtäviin riittävän selkeät ja eri toimijoiden yhteistyötä edistävät?

-

Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain 23 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- **kuntien vastuulle siirtyvien tehtävien rahoitus, ovatko ehdotetut uudet valtionosuuden määräytymistekijät toimivia rahoituksen kohdentamisessa?**
- **kolmen vuoden siirtymäaika laskennalliseen rahoitukseen (voimaantulosäännös)**
- **kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajentamisen korvaus**

Järjestämisvastuun sekä rahoituksen tulee olla samassa paikassa. Näin olleen toimija joka vastaa rahoituksesta sitoutuu myös tuottamaan ja kehittämään palveluita. Valta ja vastuu tulisi olla mahdollisimman lähellä toisiaan.

Laki työttömyysturvalain muuttamisesta (pois lukien 14 luku)

Erityisesti toivotaan näkemyksiä työttömyysturvaprosessiin ja sitä koskevaan toimivaltaan liittyen.

Ei lausuttavaa.

Laki työttömyysturvalain muuttamisesta 14 luku;

Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta;

Laki työttömyyskassalain muuttamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- kunnan työttömyysetuusmenoon kohdistuvan rahoitusvastuun porrastusmalli
- eräiden kotoutumisesta annetussa laissa tarkoitettujen henkilöiden kohdalla sovellettavaksi ehdotettu poikkeus kunnan rahoitusvastuuseen työmarkkinatuesta
- ehdotus kunnan rahoitusosuuden perintää koskevan tehtävän hoitamisesta Kelassa myös peruspäivärahan ja ansiopäivärahan perusosan osalta
- edellä ehdotettujen muutosten vaikutus Kelan, työttömyyskassojen ja Työllisyysrahaston työmäärään mukaan lukien tietojärjestelmämuutokset ja näistä aiheutuvat kustannukset

Ei lausuttavaa.

Laki ulkomaalaislain muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021 – 2028 annetun lain muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki palkkaturvalain muuttamisesta;

Laki merimiesten palkkaturvalain muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki Työkanava Oy –nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Työkanava Oy:n tarkoitus, tavoitteet ja toimintamalli on suotavaa ja erittäin toivottua että se laajenisi koko Suomen alueelle.

Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

-

Laki kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Hyvinvointialue tulisi tuottamaan kuntouttavaa työtoimintaa, mutta kunnat maksavat asiakkaasta mahdollista kuntaosuutta, sekä tekevät työvoimaviranomaisena aktivointisuunnitelman, missä kuntouttavasta työtoiminnasta sovitaan.

Kuntouttavan työtoiminta tulee nähdä tavoitteellisena palveluna ja keinona rakentaa polkuja työllisyyteen ja yhteiskunnalliseen osallisuuteen. Kuntouttavassa työtoiminnassa on kaksijakoinen rooli sosiaalihuoltolain sekä työllistämistä edistävän palvelun välillä tarvitsisi selkeytystä. Ohjaavatko toimintaa sosiaalihuoltolain vai työllistymistä edistävän palvelun tavoitteet? Milloin puhutaan sosiaalisesta vahvistumisesta ja milloin sosiaalisesta kuntoutumisesta. Selkeytys tuottaa asiakkaan näkökulmasta tarkoituksenmukaisimman palvelun.

Laki vuorotteluvapaalain muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta annetun lain 6 ja 11 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta;

Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki työsopimuslain muuttamisesta;

Laki erityis-työsopimuslain muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 3 a ja 37 a §:n muuttamisesta;

Laki valtion virkamieslain 5 a ja 9 c §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki yhteistoimintalain muuttamisesta;

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 8 ja 9 §:n muuttamisesta;

Laki yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain 24 ja 25 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta;

Laki eläkkeensaajan asumituesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta;

Laki kansaneläkelain 35 §:n muuttamisesta;

Laki sairausvakuutuslain 8 luvun 9 §:n muuttamisesta;

Laki sotilasavustuslain 11 §:n muuttamisesta;

Laki opintotukilain 6 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki tuloverolain muuttamisesta;

Laki maatilatalouden tuloverolain 10 f §:n muuttamisesta;

Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 56 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki rikoslain 47 luvun 6 §:n muuttamisesta;

Laki rikosrekisterilain 4 a §:n muuttamisesta;

Laki rikosrekisterilain 4 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- yhteistoimintasopimusten solmimiselle esitetty aikataulu
- henkilöstösiirrot ja henkilöstön asemaan liittyvät menettelytavat
- sitovien sopimusten ja vastuiden siirtyminen

-

Laki työllistymistä edistävästä monialaisen tuen yhteistoiminnasta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä asiakaskriteerin muutoksesta ja nuorten työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteispalvelua koskevasta sääntelystä.

On erityisen tärkeää nähdä työllisyydenhoito kokonaisvaltaisena tekijänä hyvinvointialueiden tuottamien sosiaali- ja terveystalouden rinnalla. Yhteistyö tulisi näkyä strategisella tasolla ja sen lisäksi yhteistyön ja työn vaikuttavuuden arvioinnin tulee olla keskiössä. Työllisyydellä on suuri vaikutus ihmisten hyvinvoinnin kokemukseen sekä merkittävä tekijä köyhyyden poistamisessa.

Sen lisäksi että toimijalla joka tekee palvelutarvearvion tulee olla aikaa, osaamista ja tarvittavaa resurssia sen tekemiseen tulee huolehtia siitä, että ohjaus esimerkiksi tarvittavaan sosiaali- ja terveystalouteen on asiakkaan näkökulmasta mahdollisimman nopeaa, saumatonta ja tuloksellista.

Rakennettaessa uusia palvelurakenteita tulisi tarkastella uudelleen jo olemassa olevien palveluiden mahdollista uudelleen resurssointia tai tarkoituksenmukaisempaa kohdentamista. Näin ollen syntyisi vähiten niin sanottua hukkaresurssia ja moniammatillinen yhteistyö ei kuormittaisi liikaa tiettyä yhteistyötahoa.

Pitkäaikaistyöttömien ja osatyökykyisten työllisyyden edistäminen vaatii työllisyyspalveluiden kanssa erityisesti sosiaali- ja kuntoutuspalveluita terveyspalveluiden lisäksi.

Mikäli tavoitellaan laadullisia tuloksia niitä ei tulisi mitata määrällisillä mittareilla. Laki velvoittaisi laissa mainitut yhteistyötahot yhteistyöhön. Riskejä liittyy esimerkiksi siihen, että ei esitetä uusia viranomaistehtäviä tai uusia palveluita perustettavaksi. Tämä näkynee asiakaskuormituksessa ja työtä hoitavan henkilöstön jaksamisessa.

Lakimuutos laajentaa palveluun pääsyn kriteereitä, mikä on toivottava muutos, mutta lisää myös asiakaskuormitusta sosiaali- ja terveyspalveluissa.

Muut huomionne esityksestä

Kommentoitavaa:

-

Korhonen Laura
Kannuksen kaupunki - Kannuksen kaupunki